

פרוטוקול מס' 62/ב
מישיבת ועדת הכספים
מיום ג' ד' אדר א' תשי"ז - 5.2.57
בטעה 09.00

חברי הועדה:

השתתפו:

- י. גורי - היו"ר
- י. אפרתי
- א. אטלמן
- י. בן-אהרן
- א. בהיר
- י. בדר
- ש. דייק
- מ. חזני
- ז. סוזאייב
- י. טפיר
- ח. רובין
- י. קרגמן
- י. פורדר

מוזמנים:

- ז. שרף - הממונה על הכנסות המדינה
- ד"ר ברוש - נציג מס ההכנסה
- מר קטרון - מטעם משרד המשפטים
- מר ארנון - המנהל הכללי של האוצר
- מר קוזלוב - מטעם האוצר

- א. סדר-היום: המשך הדיון בחוק לתיקון פקודת מס ההכנסה;
- ב. שאלת העלאת מחירי הדלק.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

ז. סוזאייב:
ברצוני לשאול: האם הממשלה עומדת למסור לוועדת הכספים על המתרחש במדינה בקשר להעלאת מחירי הדלק, קיצוצים בתקציב והגשת תקציבים נוספים? אמנם אין לי נסיון רב בוועדת הכספים, אבל אני זוכר כי בכנסת השניה שיתפו את ועדת הכספים בדיונים בעניינים חשובים יותר. האם עכשו ועדת הכספים אינה זכאית לדעת על המתרחש במדינה? ואם הדברים אינם לפרטום, אני חושב שכאשר הממשלה מודיעה דברים שאינם לפרטום, הדברים אינם מתפרסמים.

לפני פתיחת הישיבה שוחחנו על כך והגענו למסקנה שהממשלה יש לה מזל, שיש לה אופוזיציה יותר מדי נוחה. אנו מתחשבים

במצב ונקטי הממשלה יותר מאטר הממשלה מתחשבת בנו, באופוזיציה.

י. בדר:

בזמן האחרון קרו כמה דברים קטנים המעמידים בסימן שאלה את כל התנהגותי והתנהגות חברי בוועדה זו. שעה שבמדינה מתרחשים דברים בעלי חשיבות ממדרגה עליונה, אינני מוכן לעטוף כאן בשעור של מכס ובלו ובשעור של מה שקוראים "הקלות במס הכנסה". אני מבין שלממשלה יש רוב, והיא מצפצפת על הקהל, ואינני אומר שהיא עושה זאת בכוונה תחילה; כי אותו חוטר כשרון להבין מה פירושה של יחסי צבור בחו"ל, מדוע שלא יהיה גם כאן? אבל יש גבול לכל דבר.

הדיון המתנהל על התקאיב הוא פיקטיבי מיטודו. בתקאיב ישנם 100 מליון לירות, שכל אחד יודע שבמציאות הם אינם.

לא אדבר כאן על עניני מדיניות חוץ, למרות שאזוני, יו"ר הוועדה, מבין שיש קשר בין שני הדברים. אולם לפני שבועיים הכנסתי שאילתא בענין העסקה המלוכלכת עם מזרח גרמניה על אותן 1000 מכוניות כתיבה שמביאים בכסף ממזרח גרמניה, ועד היום לא קבלתי תשובה. אדוני מוירח להבין, שיש הבדל עצום בין עסקה זו של 40 אלף דולר למכוניות כתיבה ובין הברזל והעץ המובאים על ידי השלומיה. הברזל מוכנס לחוף המלט ונעלם. אבל מכוניות כתיבה אלו תהיינה מפורזות על פני כל הארץ ויעבדו בהן 20 שנה, והן תשמשנה עלבון וחרפה למדינה. לפני שבועיים שאלתי על כך, ושר האוצר לא הספיק לענות, כי הוא בא לוועדה בשעה 10, ואם יבוא מחר בשעה 10, שוב לא יספיק לענות. והינתי יתנו את הרשיון ליבוא המכוניות. אמנם זה דבר קטן, אבל הוא גורם לזלזול ברגשות בני אדם. דבר זה עלול להשלות על השולחן ובכל רחבי הארץ את כל ענין היבוא מגרמניה. לשם מה נחוץ הדבר? בגלל 40 אלף דולר שאפשר להשתמש בהם בצורה אחרת. זוהי ממש פרובוקציה.

ואשר להעלאת מחירי הדלק, הרי תחילה העלו את מחיר הדלק על ידי מול הבטחון, אחר כך העלו את מחיר החשמל, ועל הצלאת אלו התייעצו אתנו, כי זה ענין שלפרוטות. כאשר העלו את מחיר הדלק ב- 8 אחוז, לא התייעצו אתנו. אם שר האוצר רוצה לשמור על סודיות, אינני מבקש שיופיע לפנינו לפני הוצאת הצו, אבל באותו יום הוא יכול להופיע, ואם שר האוצר אינו יכול להופיע, יבוא ארנון או מישהו אחר, שיתן לנו אינפורמציה.

אדוני, אינני רוצה לדון על חוק מס ההכנסה במצב כזה. היה טוב אילו היינו מוכיחים לממשלה כי יש לנו אפשרות של חגובה. מה מונע ממני וממר סוזאייב להחליט על חגובה של פאלאי המסים. שכל פקיד השומא, הגוביה והמוציאים לפועל לא יעמדו נגדה?

זוהי גוזמה גדולה.

ז. שרף:

ל: בדר:

נראלי
אומרים לנו שהמצב חמור. אבל במקומות אחרים אין מצב חמור, שם מקבלים אשראי, מקימים מפעלים חדשים ומשקיעים בפנטזיות. מצב חמור מחייב לפעולות ולא לזריקת חול לעינים.

אני פונה ליו"ר בבקשה לקיים מיד דיון בוועדה על המצב הכלכלי, על הצווים וההתיקרויות ותוצאותיהן, ועל אותן מכוניות כתיבה שעומדיה להביאן מגרמניה, ועל הקיצוצים בתקאיב, ובינתיים נפטיק את כל הדיונים בדברים השוטפים.

ש. דיין:

אני יכול להבין את הרצון ואת התביעה לדעת. כולנו שווים בכך, כולנו רוצים לדעת. אבל אני מבין שכל עוד לא נסתים הדיון בממשלה, אין לו לשר האוצר מה להביא בפנינו. אבל הואיל ואיננו די טבלניים, אני מציע שנבקש את שר האוצר שיביא בפנינו היום או מחר את שאלת התקאיב לאור המצב החדש שנוצר.

היו"ר י. גורי:

אני הייתי מבקש את מר בדר שלא יחזק את דבריו - אם הם חזקים ממילא - בנוסח זה של דבריו "הממשלה מצפצפת".

אם ענין מכונות הכתיבה גורם לזלזול ברגשות בני אדם, מדוע זה ענינה של האופוזיציה בלבד? האם בקואליציה אין בני אדם?

אשר לעיקר - שר האוצר מופיע בפני הועדה ביום ז'. לפעמים אינו מופיע בגלל מחלה, לפעמים בגלל ישיבת ממשלה, לפעמים בגלל ענין שאי אפשר לדחותו בשום פנים ואופן. אבל בדרך כלל הוא מופיע. ולכן היית מעדיף לעשות, אילו אפשר, הצגת השאלה למחר, כאשר שר האוצר יופיע בפני הועדה.

לגופו של ענין, אני דברתי עם שר האוצר פעם ופעמיים. אני מסכים שהדיון בתקציב זה הוא מחוסר טעם. אם חסרים 100 מליון לירות, ועל ידי הפחתת ההכנסות, עלוליה להיות חסרים 120 מליון לירות, הדיון בתקציב זה הוא חסר טעם. ואמרת זאת לשר האוצר פעם ופעמיים. והוא אמר לי: עדיין אינני יודע מה לומר לוועדת הכספים. אני מכין כל מיני הצעות ותכניות, וכשתהיה לי הצעה - אביאנה בפני בעדת הכספים.

י. בדר: ואם לא תהיה לו הצעה?

היו"ר י. גורי: אז חציע להחליף את שר האוצר או את הממשלה כולה.

אשר לענין העלאת מחירי הדלק, אף פעם לא הובטח לנו שלפני שהממשלה עומדת להציא צו, היא תבוא ותתייעץ עם ועדת הכספים, בייחוד הפעם כאשר העלאת זו היא פונקציה מיכנית כמעט של ההתיקרות. אבל ד"ר ארנון הבטיח לבוא ויכול להיות שהוא יבוא עוד היום לתת ביאורים בענין זה.

אני מביין שיש התרגשות מסביב לתקציב. וכמוכר, יש יטוד להתרגשות זו, אבל לא רק מצד האופוזיציה אלא גם מצד הקואליציה. שר האוצר יבוא מחר, ונציג לו שאלה זו.

ס. סוזאייב: אני מבקש להודיע לשר האוצר, כי אנו

מבקשים לשמוע מחר טפור מלא על פרשת

יהב מגן.

היו"ר י. גורי: אני אדרוש ממנו ביאורים ולא טפורים.

ז. שרף: שר האוצר בקש ממני למסור אינפורמציה זו,

ואני מבקש לאפשר לי למסור אותה מחר,

כי חוק מט ההכנסה נראה לנו דחוף יותר.

היו"ר י. גורי: רבותי, אל תזלזלו כל כך בעבודתה הרגילה

של ועדת הכספים, לשם כך היא נבחרה. והנה

פתאום אומרים, שחוק מט ההכנסה אינו חשוב, וחוק הריבית אינו חשוב.

יושבים ימיו ולילות ודניו בחוקיה אלה ולבסוף אומרים שהם אינם חשובים.

י. בדר: האם זה נכון ששר האוצר יופיע היום בפני

הועדה כדי למסור הטבריים על העלאת

מחירי הדלק?

היו"ר י. גורי: כן.

ועתה אנו עוברים לסדר היום - המשך הדיון

בחוק לתיקון פקודת מט ההכנסה.

המשך תיקון בחוק לתיקון פקודת מס ההכנסה

אנו עוברים לסעיף 13(א).

הזו"ר י. גורי:

י. גורי:
אני בקשתי להביא לנו טבלה על מצב העצמאים לפי חוק זה. קבלנו טבלה לגבי השכירים שבה נעשה דבר שלא ייעשה. השוו הכנסת ברוטו של השכיר עם ההכנסה נטו של השכיר. המספרים המופיעים בטבלה בלי טוגרים מתכוונים להכנסה ברוטו והמספרים בטוגרים מתכוונים להכנסה נטו. ההבדל הוא בהוצאות. וזה אינו נותן את התמונה האמתית הברורה. את התמונה האמתית נוכל להשיג אם נקבל טבלה לגבי העצמאיים, כי אצלם כל הטבלה בנויה על הכנסה נטו.

שנית, בקשתי להמציא לי חמר על חלקה של החקלאות בהכנסה הלאומית ובמס ההכנסה. ד"ר ברוש אמר שיהיו קשיים בהשגת החמר, אבל זה אפשרי.

ז. שרף:
הטבלה של העצמאיים תגיע לכאן עד תוך הישיבה. החמר על החקלאות, קשה לרכז אותו כי הוא מנוקד בין פקידי השומה. אנו מעסיקים בזה אנשים העוסקים בתפקידי אחרים. אנו משתדלים להגיש חמר הדרוש לדיוני ועדת הכספים, אבל לא חמיד יש לנו מנגנון פנוי להגשת החמר.

י. פורדר:
אני רציתי לדעת, מהי ההצעה האחרונה של שלטונות מס ההכנסה בענין האשה העובדת. אנו מטכיימים לתת לאשה 1050 לירות כמו לבעל, וכך תשלומים סוציאליים כמו לבעל. יש לזה ערך פסיכולוגי, אבל אין בזה שוני של המס, וזה בגלל הפרש השעור השולי. אנו חושבים שמתן נוכי של 250 לירות אינו מוצדק. במקום זה אנו נותנים להציע לתת 100 לירות נוספות לילד הראשון, 200 לירות לילד השני ו-300 לירות לילד השלישי.

אנו עוברים לסעיף 13(ג).

היו"ר י. גורי:

מ. חזני:
ברצוני להציע הצעה, שיתכן והיא נוגעת לסעיף 11. אדם ש אשתו אבדה מכוסר עבודתה, אני מוכן לתת לו ניכוי של 100 אחוז הדרוש לו לטיפול באשה.

ד"ר ברוש:
יש לנו נכיה מסוגים שונים - נכה עבודה, נכי המלחמה בנאצים, ילד מפגר, ילד מטותק. האם נצטרך להכניס גם אשה מפגרת ואשה משותקת?

מ. חזני: כן.

ז. שרף: אנו נכניס זאת.

ח. רובין:
אני הצעתי להעמיד את אחוז הנכות על 25 במקום 30 אחוז. ואינני מתאר לי שהורדת האחוז עד 25 יש לה משקל רב מבחינת ההשפעה על ההכנסות. גם בחוקי הנכות ובחוק הבטוח הלאומי, החובה לשלם פצויים מתחילה מדרגה נמוכה יותר, מ-25 אחוז.

את הצעה זו אינה מתקבלת, אני מונון להציע לקבוע דרגה מיוחדת של נכים מ-25 עד 30 אחוז ולתת להם נכוי יותר קטן. אבל להתחיל בניכוי מדרגת נכות של 30 אחוז, נראה לי יותר מדי אכזרי.

ד"ר ברוש:
מצב בריא הוא, אם תיקון בחוק בא כאשר יש צורך בו. אילו היה צורך בזה, היינו מרגישים בזאת במשך 7 שנים. אני מוכרח לציין שלא ידוע לי על אף מקרה אחד שמישהו טען שהוא מקופח בזה שדרגת נכותו היא רק 28 אחוז.

א. בן-אהרן: אני טפלתי במקרה כזה.

ד"ר גורני:
לי נדמה כי דרגת הנכות אינה משמעותית
על ההכנסות, ואינני רואה כל צורה מעטי
לתקן זאת. אם נוחיד השנה אח הדרגה, בשנה הבאה שוב נצטרך להורידה,
כי תמיד יהיה מיטהו שתהיה לו דרגת נכות קטנה מזו שתקבע בחוק.

היו"ר י. גורי:
מר קרגמן שניהל את הישיבה הקודמת במקומי
מעיר לי, סעיף זה נתקבל בהצבעה.

ח. רובין:
אני בכל זאת עומד על הצעתי.

היו"ר י. גורי:
בגמר ה דיון בחוק תבקש להציע תוספות.

י. בדר:
ומה ביחס להצעתי להעביר סעיף 13(ג)
לסעיף 12 ולאחד סעיפים 13 ו-14?

מר בזק:
הצעות אלו הוצבעו ונרשמו הסתיגויות
לחברי הכנסת בדר וסוזאייב.

היו"ר י. גורי:
אנו עוברים להצבעות.

ה	צ	ב	ע	ה
סעיף 13	(ג)	-	נתקבל	
סעיף 13	(ד)	-	נתקבל	

היו"ר י. גורי:
אנו עוברים לסעיף 14.

י. בדר:
אם הצעתי לאחד סעיפים 14 ו-13 לא תתקבל
בכנסת, אני מציע הצעה אלטנטיבית -

לקבוע נכני של 500 לירות.

ה צ ב ע ה

הצעת מר בדר - נדחתה

סעיף 14, כמוצע על ידי הממשלה - נתקבל

היו"ר י. גורי:
אנו עוברים לסעיף 15.

י. קרגמן:
כאן מדובר על ילדים שלא מלאו להם 20
שנה. האם פירוש הדבר שהורים שילדם החגיג
לצבא בגיל 18, מקבלים ניכוי?

מ. הזני:
בסעיף זה אני מציע שתי הצעות:
(א) בטוף סעיף א' אני מציע שיהיה כתוב:
325 לירות בעד הילד השלישי ו-350 לירות בעד כל ילד נוסף.

(ב) ביחס לבניה ולבנות הנמצאים בשירות
הצבא, אמנם החוק אומר שהנכוי ניתן להורים עבור ילדיהם עד גיל 20,
אבל במציאות, כאשר הבן או הבת נכנסים לצבא, הניכוי נפסק. זאת אומרת
שפרט למקרים מסויים אניכוי פוסק בגיל 18. אמנם אין כלכלת הבן הנמצא
בצבא על הוריו, אבל בכל זאת יש הוצאות, ואני מציע לתת זיכוי במידה
שההוצאות עולות בפועל. אני מציע לתת לזה בטוי סמלי של כמה עשרות
לירות.

י. בדר:
אני מבקש ממר קטרון להכניס סדר בניסוח
הסעיף. כאן כתוב: "היו לו ילדים" ו"ליילד
הראשון". יוצא אפוא שלפי נוסח זה מוכרחים להיות לו שני ילדים. אני יודע שחנ
שילדים כולל ילד, אבל כאשר אומרים "ילד ראשון" פירוש הדבר שיש ילד שני.

ומה עושה כאן טעניף ג' האומר, כי ילד
טענתה לו הכנסה העולה על 400 לירות, לא יכירו בניכוי להוריו? טעניף זה
עומד בסתירה לטעניף 15(א).

אני הייתי רוצה שבבזק מה עוליי דמי
כלכלתי על חייל בשירות חובה. אני חושב שהי עוליי לחות מ-450 לירות לשנה.

כלכלה איננה רק אוכל אלא גם לבוש. ז. טרני:

אפילו אתה לא חגיד שבגדי השירות הם חלק
מן ההכנסה. י. גורי:

האם אינך מבחין בין נער בגיל 14-15 המסתגר
450 לירות וכין בחור ש נכנס לאבא והוא
בן 18 ומשלה, ואילולא הלך לצבא, לא היה יושב סמוך על שולחן אביו אלא
הוא לומד? אל תעשה אפוא הכללות.

טעניף ג' הוא גנרלי מאד, הוא כולל כל התנאים,
הכנסה מניירות ערך שיכולה להיות לנער
שקבל ניירות ערך מסבו, הכנסה מגיב וכו'. אני יודע שכאשר נער נמצא בצבא,
היורש מוציא את עליו כספיו רבים. י. גורי:

במקום "הילד הראשון" אני מציע לכתוב
"ילד אחד".

שנית, אני מציע שנמחק את המלה "כל".
שלישית, אני מציע להעלות את הזכרון של
450 לירות שנקבע לפני 4 שנים.

רביעית, הייתי רוצה לדעת מה הי דמי הכלכלה
באה"ל. ואני מבקש לקבל הודעה מהממשלה, שמעתה יחשבו את דמי הכלכלה בצבא
לאורך טעניף ג'.

אני מציע שהניכוי בעד כל ילד יהיה 400 לירות.

אני חושב שטעניף זה מפלה לרעה את האדם
העובד. מי שאינו רוצה לעבוד, מי שבזר
מהעבודה, נתחם לו הענף. מי שהוא בן 20 אינו ילד. בכפר נער בגיל
16 עובד, שומר, יושב במארב, נושא באחריות. היום כוללת רוציה ללמוד,
ומי שהולך ללמוד מקבל עזרה מהממשלה. ואילו מי שהולך לעבוד - והמדינה
זקוקה מאד לעבודה - הוא מופלה לרעה. צריך להקיא לידי כך שילכו לעבוד.
לא כוללת שילוייה. ולכן אני מציע לכתוב "בן 16" במקום "בן 20".

אני הי עתי לכתוב 18 במקום 20. אתה יכול
להצטרף להצעתו. היו"ר י. גורי:

האם ילד בן 16 בכפר הלומד ועומד, יהנה
גם הוא ממענק לימודים, או שהכוונה היא
כאן רק לבני העיר? אני מציע שהענקת לימודים תנתן גם לנוער הלומד בכפר. ש. דיין:

בחוק זה יש טעניף האומר, כי ילדי עד גיל
20 שיש להם הכנסה העולה על 450 לירות לשנה,
ההורש אינם מקבלים ניכוי. לכן-הערתו של דיין אינה שייכת לכאן. ח. רוביין:

מאד שני יש עובדות שהורש מקיימים את
ילדיהם עד גיל 20. ואני אינני חושב שהמחוקק יכול שלא להכיר בזה. ולכן
טעניף זה ביטולו של דבר נראה לי נכון.

אשר לנעריה הנמצאים בצבא, נכון הוא שכל
כלכלת אינה על הוריהם אלא על הצבא, אבל בצורה זו או אחרת מסתווים גם
ההורש. ולכן אני חושב שיהיה זה הוגן אם תהיה התחשבות בזה. אינני מציע

שינוחן ניכוי מלא להוריה אלה, אבל יודי בעד מחן ניכוי קטן, כי החשלוני שמקבל החייל מהאבא אינו מטפיקים לדמי כיט, ונוסף לכך יש הוצאות אחרות, כמו הוצאה על בגדי אורחיים.

י. בן-אחרן:

אני מציע להשאיר טעיף 15 כפי שהוא מנוסח, ללא כל שנוי.

אולה אני רוצה לדעת, אם ניתן להוריהם שילדיהם משרתים בצבא ניכוי של 100-120 לירות, האם ההכנסות יפגעו קשה?

היו"ר י. גורי:

זה יכול לעלות 600-700 אלף לירות בנפש.

ז. שרף:

מדוע לתת ניכוי של 150 לירות למי שמשרת בצבא, וניכוי של 250 לירות למי שמשוממ?

מהתבאר?

ז. שרף:

התרעמותך אינה מופנית לכתובת הנכונה, כי אני הצעתי להשאיר את הטעיף כמו שהוא. אבל עובדה היא שישנו כאלה שאינם משרתים בצבא, ישנו גם משתמטים לפי החוק ולא לפי החוק. הם מקבלים את הניכוי על בטיס ההצעה שלכונ נתעוררה האלה, מה לגבי ילדיה המשרתים בצבא ובכל זאת להוריהם יש הוצאות? מדוע נפלה דוחם לרעה? כמובן, כל אחד מבין שהמדינה מוציאה עליהם כסף, ואיננו זכאים לתבוע את מלוצ הניכוי, אבל בכל זאת יש צורך בהתחשבות משולמת. אני אומר במפורט בענין זה לא מענין אותי הסכום. ואני מוכן להתחשב בצרכי האוצר, כי אני יודע שלא נפצה את ההוריהם על כל הוצאותיהם. איננו חייבים לפאות כל דבר. אבל צריך להיות טעיף שמבחינה עקרונית מתחשב בהוצאות הריאליות של ההוריה, שהן אינן הוצאות למותרות.

י. שפיר:

אם נראה לשנוו את הגיל מ-20 ל-18 יהיה צורך ליצור 3 קטגוריות. איך תעמדו בזה?

זוהי חשיבות גדולה מדי, אני מציע להשאיר את הטעיף כפי שהוא מנוסח.

א. בהיר:

אני מבין שאפשר להציע זבדיה רבים לתיקון פני העולה, ואחד הדברים הוא מתן ניכוי להוריהם שילדיהם בצבא. אבל ניכוי זה יעלה מליון לירות לשנה. ואני רואה שבכל טעיף אנו מורידים מהו ואיננו יודע לאן נגיע בסופו של דבר. לכן אני מתנגד להצעה זו. אבל לעומת זאת איננו יכולים להשאיר את המצב הקיים, שדוקא מי שאינו הולך לצבא, יקבל ניכוי. על כן אני מציע לקבוע את הגיל ל-18 שנה במקור 20 שנה.

ז. סוזאניב:

אני מציע:

- א) לכל ילד ניכוי של 400 לירות.
- ב) אני מציע להעלות את הסכום של 450

לירות עד 600 לירות.

י. פורדר:

אני חומך בהצעת מר בהיר. אנו עומדים בפני שנויים בתקציב וגם בהכנסות, ודבר זה צריך להשפיע לרעה גם על ההכנסות ממז ההכנסות. לכן נדמה לי שאין לנו אפשרות לוותר על מליון לירות.

ז. שרף:

ההצעות שהוצאו בטעיף זה מסתכמות ב-14 מליון לירות.

א. אלטמן:

אני חושב שצריך להשאיר את גיל ה-20. אשר לילדיה המשרתים בצבא, איננו חוגגים שאפשר לישווח הכללות לגבי אלה שאינם משרתים בצבא, כי ביניהם ישווח כאלה שאינם משתמטים אלא פטלו אותם מטעמי בריאות. וכל מי שיש לו נטיון בשטח זה יודע שהוצאות ההוריהם על בניהם הנמצאים בצבא עולות לפעמים על הוצאות הכללה, כי בצבא נזקק החייל לנסיעות ולהלבשה, ויש גם חיילים הלומדים בשעת שירותם בצבא, וכל אלה גורמים להוצאות כספיות.

אם איננו רוצים להכיר בסכום המלא של הניכוי, נכיר לפחות בחמשים אחוז מן הסכום.

היו"ר י. גודי:

אני רוצה לקשור את קצוות הדיון המתנהל כאן עם השאלות שהוכנסו הבקר לטרם נכנסנו לדיון זה. אני חדל להבין במה אנו עוסקים. אמרנו שהדיון בכנסת מתנהל בחלל ריק, אין לו כל קשר עם המציאות. ואם מר בדר שאל, הרי מר האוצר, מדוע אינו בא לומר לנו מה הוא חושב לעשות במאב זה, הרי אני רוצה לשאול את מר בדר: מה חושב אתה יגיד מר האוצר? האם אתה חושב שהוא יבוא ויגיד שלמחצית מתאור נתגלו אוצרות נפט עזומי או מכרות זהב? הוא יבוא ויגיד, כי המאב חמור וצריך למצוא דרך של קיצוצים חמורים בתקציב. ואתה, המידה שההגיון לא ימרוד בך, חגיד ששר האוצר אודק.

בבקר החרגש מר בדר מאד, ועכשו הוא מציג נכוי של 400 לירות לכל ילד; כלומר, הוא מציג למצות את כל האדקס לחנור האצה צודקת גם אני יכול. האם אנו יוגדו כאן במטרה לתקן מלכות שדי? ההצעות שהוצעו כאן מתכמות בעטרות מלינוני לירות. מה יגידו אזרחי המדינה? שהיו נותנים להם הקלות ומחר יבואו ויטילו עליהם עומס נוסף בדרכי שונות, יזו בדרך של יחב מגן, אה בדרך של מטי עקיפין ואם בדרך אחרת.

מר קטרון:

אני רוצה להסיב על שתי הערותיו של מר בדר ביחס לנוסח הסעיף. זה מיונה מאד, שהוסדה מקבלת טעיף, בפרקטיקה הוא מטחדר יפה, ולפתא באים וטוענים שהוא זינו בטדר.

אשר ל"ילד הראשון", אינני מתיימר להיות בלסן, אבל בלסן הרחוב הילד הראשון הוא הילד הראשון ולא ילד יחיד. ילד ראשון הופך לילד יחיד לאחר שהאטה עברה את גיל הלידה.

אני מוכן לקבל את הצעתו למחוק את המלה "כל".

ז. שרף:

הצעתו של סוזאייב, אם תתקבל, תעלה בניכוי של 41 מליון לירות, שהם שווי מטל 12 מליון לירות. ההצעה ביחס לניכוי להוריר לבניהת משרתי באבא, תעלה מליון לירות. הגדלת הסכום מ-450 לירות עד 600 לירות, אינני יודע כמה היא תעלה. אבל כל ההצעות שהוצאו כאן מטחמות ג-14 מליון לירות.

רבותי, אילו היינו דניו רק במתן הנחות, לא צריך היה להביא אומדן הכנסה של 190 מליון לירות למט הכנסה, אלא רק 100 מליון לירות. אני מודיע לכם: אנו נביא הצעות מבוטטות יותר, כי יש לנו מזגנון העוסק בזה, יש לו זמן והוא יכין הצעות. אבל, רבותי, לאן אנו הולכים?

את ענין ה-450 לירות בטעיף זה לא שנינו לעומת החוק הקיים. אבל למען הטדר הטוב הדפטנו אותו. הואיל והדפטנו אותו, צריך לשנותו ולתת הנחות?

אני מציג להשאיר את הסעיף כפי שהוא מנוסח בלי כל לניויה.

ביחס לשנוי הגיל, אם תהיה פה הצעה שלגיל 18-20 ינתן נכוי מוקטן, אני אהיה מוכן לזה, אם כי זה יגרום להכחדה אזמינסטרטיבית.

ז. סוזאייב:

קל מאד לעשות חשבון בכמה עולות כל ההצעות. זהו מתמטיקה פשוטה מאד. אבל אני בכל זאת בדעה, שהחשבון המחמטי היבש אינו מתאים למציאות. במציאות המאב הוא אחר, קלמעה ההפסדי הופכים לרווח במט.

י. בדר:

הסכום 450 לירות נקבע עוד בשתי"ד. אני מציג אפוא להגדילו עד 540 לירות.

אני רוצה לשמוע דעתו של מר שרף ביחס להצעתי להוסיף 25 לירות לילד הרביעי.

מ. חזני:

אין לי התנגדות.

ז. לורף:

אני מבין טמוטכה, כי במקום "כל כלכלתח", יוגד "כלכלתח".

היו"ר י. גורי:

ועתה אני מעמיד להצבעה את ההצעה במקום

20 שנה, לכתוב 18 שנה.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה לכתוב 18 שנה במקום 20 שנה - 5
נגד - 6

ההצעה נדחתה

אני מעמיד להצבעה את ההצעה לתת ניכוי של 400 לירות לכל ילד.

היו"ר י. גורי:

ה צ ב ע ה

ההצעה - נ ד ח ת ה

הסתייגות לחברי הכנסת גדר וטוואייב

נחקבלה ההצעה לקבוע ניכוי של 325 לירות לילד השלישי ו-350 לירות לילד הרביעי.

אני מעמיד להצבעה הצעת רובין וטוואייב לתת מחצית הניכוי להוריהם שבניהם משרתים

היו"ר י. גורי:

באבא.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - 5
נגד - 5

אני מוכן להאיש הצעת פשרה, אבל רק בתנאי שהיא תוטכח על דעת כל חברי הוועדה, לתת שלישי הניכוי להוריהם שבניהם משרתים באבא.

ח. רובין:

אנו מתנגדים לכל שנוי בטעיף זה.

ד"ר ברוש:

אם כן, אני מטיר את הצעתי.

ח. רובין:

הנה מציע שמבחינה פרלמנטרית לא נהגח בסדר.

היו"ר י. גורי:

אני חושב שמבחינה פרלמנטרית נהגתי בסדר. אמרתי שני מציע את ההצעה רק אם היא

ח. רובין:

מוטכמת.

אני נאלץ לשאול את יש דרישה לקיחת הצבעה נוספת.

היו"ר י. גורי:

אני מבקש להאביע מעתה נוספת.

ז. טוואייב:

י. הדר: . . . אני אינני שש לדיון בכנסת שבו אצטרך להגיד משהו על המסבחים הצבאיים, על האוכל הצבאי ועל הבניה החוזרים רעבים מטצבא. אם אדוני רוצה שנגיד זאת במליאה, בבקשה.

ז. שרף: אם הסעיף לא ישאר כפי שהוצע פה, אנו נחפס צורה פורמלית בכדי להביא להצבעה במליאה הצעה, שמה שיוחלט לגבי הצבא יחול על כל בני 18 ומעלה.

הגישה שלנו לשאלה זו איננה, אם זאב תומך בבנו הנמצא בצבא, אלא היא אחרת לגמרי. אנו נותנים ניכוי של 250 לירות וזה איננו הסכום הדרוש לקיומו של הילד, כי אח הסכום הזה, לצערי, איננו יכולים לתת. אנו נותנים 250 לירות שזה רבע או שליש הסכום המוצא על קיומו של הילד. ואנו אומרים: ילד שנמצא בצבא, הוריו מוציאים 250 לירות פחות, ולכן איננו נותנים להם ניכוי זה של 250 לירות.

היו"ר י. גורי: אני חוזר ושאל: האם יש דרישה להצביע מחדש?
ז. סוזאייב: אני דרשתי זאת.

היו"ר י. גורי: אני מעמיד להצבעה שאלת הגיל.

אני לא בקשתי להעמיד להצבעה מחדש ענין הגיל.

א. בהיר: היות שטני הדברים קשורים יחד, אני מוכן להוריד ענין הגיל, בחנאי שיקבלו את הסעיף כפי שהוא מוצע. אם לא יתקבל הדבר, אבקש להצביע מחדש.

היו"ר י. גורי: אם מאביעים מחדש, היושר מחייב, שיצביעו מחדש גם ענין הגיל, כי יש קשר בין שני הדברים.

י. בדר: בדרך כלל אני - לל זכות של חבר ועדה לבקש הצבעה מחדש, כי אחרת הייתי יכול להציע עכשו להצביע מחדש את כל הסעיפים שכבר הצבענו. אבל אני חושב שנמקרה שהקולות שקולים מותר לדרוש הצבעה מחודשת. ולכן הצעתו של מר סוזאייב להצביע מחדש את ההצעה בדבר מתן ניכוי להורים שבניהם משרתים בצבא, מבלי לקשור זאת בשאלת הגיל, היא הצעה לגיטימית, כי הקולות בהצבעה הראשונה היו שקולים. והצעתו של מר בהיר להציע מחדש על ענין הגיל, היא בלתי לגיטימית, כי בהצבעה זו לא היו הקולות שקולים.

א. בהיר: אינני מבקש להצביע מחדש ענין הגיל, במידה שהוא הוכרע.

היו"ר י. גורי: אני מעמיד להצבעה מחדש את הצעת מר סוזאייב לתת מחצית הניכוי להורים שילדיהם משרתים הצבא.

ז. סוזאייב: אני מציע לתת שליש ניכוי.

היו"ר י. גורי: לדעתי, אינך יכול לעשות אימפליקציה של השליש. אתה יכול לומר, שהיות והקולות היו שקולים, אתה מבקש להצביע מחדש.

ז. סוזאייב: אני מסיר את הצעתי להצביע מחדש. תשארנה תוצאות ההצבעה כפי שהיו, והדבר יובא להכרעה הכנסת.

מ. חזני: אני מבקש לדון מחדש בענין הנכוי להורים שבניהם משרתים בצבא.

אני מעמיד להצבעה הצעת מר חזני, לדון
מחדש בענין הניכוי להוריה שבניהם מלרתיח

היו"ר י. גורי:

בצבא.

ה צ ב ע ה

הצעת מר חזני - נ ת ק ב ל ה

אנו פותחים בדיון מחדש בשאלת מתן ניכוי
להוריהם שבניהם משרתי צבא.

היו"ר י. גורי:

(המשך הישיבה רשמה אמ)

לפני כן רשמה טא.
א.ס.

ס. חזני:
אנו מדברים על ניכוי סמלי להורים שבניהם
בצבא בתקופת שירותם, ואני מציע ליינתן
ניכוי של 60 ל"י לשנה בכל מצב, בין אם זה הילד הראשון ובין אם זה
הילד השני או השלישי.

י. בדר:
אני מבקש לדחות את ההצבעה כי אני רוצה
להתייעץ עם טיעתי.

מר ז. שרף:
הצעתך, חבר הכנסת חזני, אוטרת ניכויים
שונים לפי מספר הילדים, כי אם אין הילד
הגדול יותר בחזקת ניכוי, הרי שהילד השני הופך לילד הראשון, ואם
טחזירים את הילד הראשון, הרי שהראשון הופך שני, השני הופך שלישי וכו'.
אני מטשל עם 4 הילדים שלי אזכה לניכוי של 145 ל"י.

היו"ר י. גורי:
מסילא אין אנו דנים בכך עתה ונעבור להצבעה.

ה צ ב ע ה

- סעיף 15ג(א) - נ ת ק ב ל.
- סעיף 15ג(ב) - נ ת ק ב ל.

היו"ר י. גורי:
ובסעיף 15(ג) יש גם הצעת חבר הכנסת בדר.
נצביע.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת בדר: ניכוי של 540 במקום
450 ל"י בסעיף 15ג(ג) - לא בתמלה.
סעיף 15ג(ג), כהצעת הממשלה - נ ת ק ב ל.

ס ע י ף 16
=====

ח. רובין:
סעיף זה קשור בבעיית הרווקים. כאן כתוב
כי יש זכות לניכוי בשביל קרוב שהוא נטול
יכולת לפרנס את עצמו. יוצא מכאן, שאם רווק תומך בהורים שהם מחוסרי
עבודה - אין הוא זכאי לקבל ניכוי זה, היות ומבחינה פיזית הם יכולים
לעבוד ולפרנס את עצמם. כאן המדובר רק באנשים חולים וזקנים, אולם יש
אנשים שאינם עובדים היות ואינם יכולים להשיג עבודה.

ד"ר ת. ברוש:
איני רוצה להתרוכח על הפירוש המדויק. אני
רק רוצה לציין שאנו מחירים את הניכוי בכל
מקרה שהקרוב אינו עבודה, ולא חשובה הסיבה.

ח. רובין:
העובדה ששלטונות מס ההכנסה נוהגים
בליברליות אינה שייכת לענין זה. אם הם באמת
מהנהגים בליברליות, הרי מדוע שלא יתאימו את החוק ליחס הליברלי הזה.

ד"ר ת. ברוש:
הסכום של 600 ל"י מרמז על חוסר הכנסה.

ח. רובין:
אני מבקש לעכב את ההצבעה.

ד"ר ת. ברוש:
החוק הזה כבר הוכיח את עצמו בטעיות. יתכן
ויש בהצעתו של חבר הכנסת רובין טעום
אסטטיות, כי יתכן ובאמת אפשר לפרש את החוק כפי שהוא פרש, אולם אנו
לא מפרשים את החוק כך והמציאות עד כה הוכיחה זאת. הפוקטיקה של מס
ההכנסה והביצוע בענין זה הוכיחו את עצמם.

ז. סוזאייב:
חאם אתם מבדילים בין מקרי קרובים בטולי
יכולים לפרנס את עצמם הנטעאים בגבולות
הארץ לבין אלה הנטעאים ברוסיה לטשל?

ד"ר ת. ברוש:
התרנו בכמה מקרים את הניכוי על חבילות
לרוסיה.

ז. סוזאייב:
אני מציע להגדיל את הניכוי מ-600 ל"י
ל-900 ל"י.

הגבלת התסיכה ששני קרובים בלבד אינה
מוצדקת, ואני מציע להגדיל את המספר לפחות ל-4.

א. הרצפלד:
מה יעשה אדם אם שלשה מבני-משפחתו נכים
ואינם יכולים לפרנס את עצמם?

מר ז. שרף:
היות ואין אנו יכולים לבדוק אם אדם אחד
או 4 אנשים תומכים בנתן אחד - אין אנו
מציעים להגדיל את מספר הקרובים בהם אפשר לתמוך. אילו רצינו לבדוק
את הדבר הזה לאשורו ולראות אם באמת באדם אחד תומך רק אחד אחד, הרי
שהיינו צריכים לקבל את כל מספרי הזוהי של הנתמכים, דבר שאינו פשוט,
היות ויש 4 סריות מקבילות עם אותם מספרים, לזהות אחר-כך את כרטיסי
הזוהי ולעשות כרסטת של כל הנתמכים, ורק כך לראות אם אמנם
הניכוי בשביל נתן אחד ניתן רק לאדם אחד.

י. בדר:
בטקום סך של 600 ל"י אני מציע סך יותר
גדול. אם 600 ל"י הטפיקו בשנת 1954, הרי
לא כן עתה. ונדמה לי כי האוצר גם לא יפסיד אף פרוטה אחת. אנשים ישקרו
קצת פחות. איני מציע להעלות את הגבול של 500 ל"י, אולם בטקום 250
ל"י לנתן אחד - יש לתת 300 ל"י.

אשר לחוק המזונות וחוק הסעד, אני מבקש
מד"ר קיטרון ברוחה שתבטיח כי הסכום שנותן פלוני לפלמוני בעקבות פסד-
דין משפטי לא ייחשב כחלק מהכנסתו.

י. קרגמן:
הייתי רוצה שיוסבר לי מה פירוש "נטול יכולת".

מר ז. שרף:
ד"ר ברוש כבר הסביר שלמעשה אנו נוהגים
להכיר בכל המקרים, גם במקרי חוסר-עבודה.

אני מציע לחברי הועדה לא לשנות את נוסח
החוק. הנוסח הזה עמד במבחן המציאות.

י. קרגמן:
אני מוכן להסכים לנוסח זה אם תינתן הודעה
שהכוונה גם למצב של חוסר עבודה.

מר ז. שרף:
הודעה זו כבר ניתנה ולא אחזור עליה.

היו"ר י. גורני:
בזה נסיים היום בענין זה. כתוב בתקנון, כי
יו"ר הועדה יזמין את חברי הועדה לישיבות
הרגילות בימים שנקבעו על ידי הועדה, אישיבות דחופות של הועדה תזומנה
על ידי היו"ר לפי יוזמתו הוא או לפי דרישת שלישי מחברי הועדה או לפי
דרישת הממשלה.

אני טרשה איפוא לעצמי להיות היוזם.
נכנסים אנו לטבוך קשה. בשבוע הבא עלינו להתחיל בתקציב ועוד 2-3
ישיבות נחוצות לנו כדי להשלים את הדיונים בפקודת מס ההכנסה. אני
נוטל יוזמה לעצמי לקבוע ישיבה ליום ה' בבוקר בתל-אביב וליום א'
שתי ישיבות על טנת לסיים את הדיון בתיקונים בפקודת מס ההכנסה.
ביום ב' ניגש לדיונים בתקציב.

ז. סוזאייב: בענין חנק מס ההכנסה אנו חוזרים תמיד על דברים שכבר אמרנו ומבזבזים הרבה זמן.

היו"ר י. גורי: אין לזה תקנה אלא אם תחליף את היו"ר, גולם דע שאת חברי הועדה לא תחליף. הם לעולם לא יהיו סוכנים. שום דבר לא יתוקן. יש לקבל את הטוב כמו שהוא. אין ברירה.
א. בהיר: *

חבר הכנסת סוזאייב מציע הצעה שתקבלת על הדעת.

היו"ר י. גורי: אם נקבל הצעתו של חבר הכנסת סוזאייב ולא נקיים ישיבה ביום ה' לעולם לא נגיע לתקציב.

אני קובע כי ביום ה' בשעה 10.00 תתקיים

ישיבת ועדת הכספים.

י. ספיר: אינך יכול להודיע ביום ג' על ישיבה מחוץ לטנין ביום ה'.

ז. סוזאייב: היות והקואליציה אינה יכולה להגיע להסכם אין אנו צריכים לסבול.

היו"ר י. גורי: אנו מסיימים. קבענו הישיבה ליום ה' ושתי ישיבות ליום א'.

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר היום: העלאת מחירי הדלק. נמצאים פה עתה מר ארנון וטר קוזלוב.

(המשך רשמה אט)